

τότε $\max\{f(x) : x \in \bar{D}\} = \max\{f(a) : a \in A\}$

και $\min\{f(x) : x \in \bar{D}\} = \min\{f(a) : a \in A\}$.

Υπενθυμίζουμε ότι αν $a \in \partial D$, τότε $\rho(a) = 0$, και ότι η διανυσματική εξίσωση $\nabla f(a) = \lambda \nabla \rho(a)$ μαζί με την $\rho(a) = 0$, αποτελούν ένα σύστημα $(n+1)$ -εξισώσεων με $(n+1)$ -αγνώστους, τους εξής: $a_1, \dots, a_n$ και λ .

Παράδειγμα. Ας υπολογίσουμε την μέγιστη και ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $f(x, y) = x^2 - y^4$, υπό τον περιορισμό $x^2 + y^2 \leq 1$. Λύνοντας το σύστημα

$$f_x = 2x = 0 \text{ και } f_y = -4y^3 = 0 \text{ για } x^2 + y^2 < 1,$$

βρίσκουμε το κρίσιμο σημείο $(x, y) = (0, 0)$. Εν συνεχεία λύνουμε το σύστημα

$$2x = \lambda(2x), \quad -4y^3 = \lambda(2y), \quad x^2 + y^2 = 1,$$

και βρίσκουμε τις λύσεις $(x, y | \lambda) : (0, \pm 1 | -2)$ και $(\pm 1, 0 | 0)$. Άρα το σύνολο A των κρίσιμων σημείων είναι $A = \{(0, \pm 1), (\pm 1, 0), (0, 0)\}$, και συνεπώς

$$\max_{x^2 + y^2 \leq 1} f(x, y) = 1 \text{ και } \min_{x^2 + y^2 \leq 1} f(x, y) = -1.$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ 3.4

1. Έστω $a, b, c > 0$. Αν $x + y + z = 1$ και $x, y, z > 0$, τότε γίνεται μέγιστη η ποσότητα $x^a y^b z^c$;

2. Στα σημεία (x, y, z) του ελλειψοειδούς $a^2 x^2 + b^2 y^2 + c^2 z^2 = 1$, με $x, y, z > 0$, φέρουμε τα εφαπτόμενα επίπεδα προς το ελλειψοειδές. Ποιός είναι ο ελάχιστος όγκος που κόβεται με αυτά τα επίπεδα από το πρώτο ογδομήριο;

3. Έστω $a, b, c > 0$. Αν $x, y, z > 0$ και $ayz + bzx + cxy = 3abc$, δείξτε ότι $xyz \leq abc$.

4. Αν $a, b, c > 0$, δείξτε ότι $(x^5 + y^5 + z^5)(a^{5/4} + b^{5/4} + c^{5/4})^4 \geq 1$ όταν $ax + by + cz = 1$ και $x, y, z > 0$.

5. Μεγιστοποιώντας την συνάρτηση xyz υπό την συνθήκη $x + y + z = a$ και $x, y, z > 0$, δείξτε ότι $\sqrt[3]{xyz} \leq (x + y + z)/3$. Πότε ισχύει η ισότητα;

6. Υπολογίστε την μέγιστη τιμή της συνάρτησης $\log x + \log y + 3 \log z$ στο μέρος της σφαίρας $x^2 + y^2 + z^2 = 5r^2$ όπου $x > 0$, $y > 0$, $z > 0$, και εν συνεχεία αποδείξτε την ανισότητα $abc^3 \leq 27(a + b + c)^5 / 3125$, για οποιουδήποτε θετικούς αριθμούς a, b, c .

7. Υπολογίστε την μέγιστη και ελάχιστη τιμή των εξής συναρτήσεων:

$$f(x, y) = x^2 + xy - y^2 \text{ υπό τον περιορισμό } x^2 + y^2 \leq 1, \text{ και}$$

$$f(x, y) = x^4 + y^6, \text{ υπό τον περιορισμό } x^2 + y^2 \leq 1.$$

8. Υπολογίστε την μέγιστη και ελάχιστη τιμή των εξής συναρτήσεων:

$$f(x, y) = x^2 - y^6, \text{ υπό τον περιορισμό } x^4 + y^4 \leq 1, \text{ και}$$

$$f(x, y) = x^2 + y, \text{ υπό τον περιορισμό } x^2 + y^4 \leq 1.$$

9. Υπολογίστε την μέγιστη και ελάχιστη τιμή της συνάρτησης

$$f(x, y, z) = x^2 - y^2 + z, \text{ υπό τον περιορισμό } x^2 + y^2 \leq 1 \text{ και } x^2 + y^2 + z^2 \leq 1.$$

10. Δείξτε ότι $x^2 - y^2 + 1 \geq 0$, όταν $x^2 + |y| \leq 1$.

11. Υπολογίστε την απόσταση του σημείου 0 από την επιφάνεια με εξίσωση $x_1^5 + x_2^5 + \dots + x_n^5 = 1$ στον $\mathbb{R}^n$.

12. Υπολογίστε την απόσταση του σημείου 0 από την επιφάνεια με εξίσωση $(x_n - n)^5 = x_1^2 + x_2^4 + \dots + x_{n-1}^{2n-2}$ στον $\mathbb{R}^n$.

13. Υπολογίστε το ελάχιστο της συνάρτησης $x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2$ υπό την συνθήκη $a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_n x_n = 1$. Υποτίθεται ότι κάποιο από τα a_j είναι $\neq 0$. Γενικότερα υπολογίστε το ελάχιστο της συνάρτησης

$$(x_1 - p_1)^2 + (x_2 - p_2)^2 + \dots + (x_n - p_n)^2,$$

υπό την ίδια συνθήκη, όπου p είναι ένα δοσμένο σημείο.

14. Υπολογίστε το μέγιστο της συνάρτησης

$$(a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_n x_n)^2 \text{ υπό την συνθήκη } x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2 = 1.$$

15. Ενθυμούμενοι τους υπολογισμούς της §2.5.4, θεωρήστε μια επιφάνεια $S: f(x, y, z) = 0$ και μια συνάρτηση $g(x, y, z)$, περιορισμένη πάνω στην επιφάνεια αυτή, και βρείτε ένα κριτήριο για να αποφασίζεται αν ένα κρίσιμο σημείο που βρίσκουμε με την μέθοδο των πολλαπλασιαστών *Lagrange*, είναι τοπικό μέγιστο ή ελάχιστο ή σαγματικό σημείο της συνάρτησης $g|_S$.

16. Βρείτε συνθήκες ώστε το σύστημα των εξισώσεων

$$\rho(x, y, z) = \lambda(u, v, w) = 0,$$

$$x - u = \mu \frac{\partial \rho}{\partial x}(x, y, z) = \kappa \frac{\partial \lambda}{\partial u}(u, v, w),$$

$$y - v = \mu \frac{\partial \rho}{\partial y}(x, y, z) = \kappa \frac{\partial \lambda}{\partial v}(u, v, w),$$

$$z - w = \mu \frac{\partial \rho}{\partial z}(x, y, z) = \kappa \frac{\partial \lambda}{\partial w}(u, v, w),$$

να έχει μια τουλάχιστον λύση ως προς $x, y, z, u, v, w, \mu, \kappa$
Τι σημαίνει αυτό θεωρ 242 εξηκικά;

να έχει μια τουλάχιστον λύση γεωμετρικά; (Υποθέστε ότι

3.5 Αποδεικνύοντας

Με την μέθοδο των πολλαπλασιαστών διάφορες παραδείγματα και στην παρ

3.5.1. Παραδείγματα. 1

$x_1, x_2, \dots, x_n$ είναι σταθερό, $x_1^{a_1} x_2^{a_2} \dots x_n^{a_n}$ γίνεται μέγιστο

$$\frac{x_1}{a_1} = \frac{x_2}{a_2} = \dots = \frac{x_n}{a_n}$$

Και η μέγιστη αυτή τιμή τη

$$\left(\frac{1}{a_1 + a_2} \right)^{a_1 + a_2}$$

Επομένως ισχύει η ανισότη

$$\frac{x_1^{a_1} x_2^{a_2} \dots x_n^{a_n}}{a_1^{a_1} a_2^{a_2} \dots a_n^{a_n}} \leq \left(\frac{x_1 + x_2}{a_1 + a_2} \right)^{a_1 + a_2}$$

Και μάλιστα ξέρουμε τότε

Αν εφαρμόσουμε την ανισότητα του *Cauchy*:

$$x_1 x_2 \dots x_n \leq \left(\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \right)^n$$

Δηλαδή: Ο γεωμετρικός μέ

2. Παραλλαγή του προηγουμένου θεωρήσουμε αριθμούς $a_1, a_2, \dots, a_n$ και $x_1, x_2, \dots, x_n$ θετικούς πραγματικούς αριθμούς. Ολοκληρώστε την ποσότητα

$$a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_n x_n$$